

Bildande av naturreservatet Kungshult i Tranås kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB) området Kungshult, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som slutligen utmärks i fält, som naturreservat.

Syftet med reservatet är att:

- bevara och vårda en naturskogsartad barrblandskog med inslag sumpskog, gamla träd och död ved
- bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer
- inom ramen för bevarande av naturvärdena ge besökare möjlighet till naturupplevelser och ett rikt friluftsliv.

Syftet ska uppnås genom att:

- naturskogsartad barrblandskog och sumpskog i huvudsak lämnas till intern dynamik och naturliga processer kompletterat med åtgärder för att gynna främst tall och asp men även andra lövträd

Skälen enligt 7 kap. 5 § MB

Skälen att bilda naturreservatet Kungshult är områdets naturskogsartade barrblandskog med inslag av lövträd och sumpskog. Naturvärdena är knutna till den äldre barrblandskogen med riklig förekomst av både liggande och stående död ved och ett lövinslag som ger variation. Variationen och den kuperade terrängen skapar en mångfald av livsmiljöer för skyddsvärda lavar, mossor och kärlväxter som bidrar till naturvärdena.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5 § MB och med stöd av 7 kap. 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se **Naturreservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., bifogad skötselplan (bilaga 2), för områdets långsiktiga vård.

Naturreservatsföreskrifter

A. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 5 § MB OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT ANVÄNDA MARK- OCH VATTENOMRÅDEN

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada eller transportera bort hela eller delar av levande eller döda träd eller buskar. Föreskriften gäller inte vid riskreducerande åtgärder som beviljats tillstånd enligt A12.
2. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning. Undantag gäller för provtagning med anledning av närliggande deponi. Föreskriften gäller inte vid riskreducerande åtgärder som beviljats tillstånd enligt A12.
3. anordna upplag av något slag
4. dika eller dikesrensa
5. bedriva täkt av något slag. Undantag för befintligt tillstånd till och med år 2029, dnr 511-17041-08, 0687-20-036
6. uppföra byggnad, parkerings- eller campingplats eller annan anläggning. Förbudet gäller inte underhåll av befintliga jaktorn. Föreskriften gäller inte uppförande av jaktorn som beviljats tillstånd enligt föreskrift A13.
7. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn
8. anlägga väg, led, bro eller spång. Föreskriften gäller inte breddning av väg som beviljats tillstånd enligt A14.
9. så, plantera eller sätta ut arter från samtliga artgrupper
10. anlägga åtelplatser eller utfodringsplatser
11. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen

Inom naturreservatet är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. genomföra åtgärder i samband med riskreducerande åtgärder av förorening orsakad av närliggande kromslamsdeponi.
13. uppföra jaktorn
14. bredda vägen i söder i syfte att kunna transportera material till anläggande av vindkraft.

B. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 6 § MB OM FÖRPLIKTELSER FÖR ÄGARE OCH INNEHAVARE AV SÄRSKILD RÄTT ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning och underhåll av gränserna för naturreservatet
2. uppsättning och underhåll av informationstavla enligt karta bilaga 1.
3. vid behov anläggande och underhåll av parkeringsplats vid informationstavla.
4. röjning och ringbarkning av gran, försiktig luckhuggning, markstörning och stängsling i syfte att gynna föryngring och grovlekstillväxt av främst tall och asp.
5. undvika eller begränsa storskaliga angrepp av granbarkborre genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och mekanisk reduktion av yngelutrymme i färsk bark. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet med undantag för eventuellt infört fångstvirke.
6. igenläggning av diken i syfte att återställa hydrologin.
7. åtgärder som punktvis markstörning, punktbränning, extensivt bete, luckhuggning/frihuggning samt röjning av garn av igenväxningskaraktär för att säkerställa förekomst av hotade och/eller hänsynskrävande arter
8. bekämpning av invasiva eller främmande arter
9. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

C. ORDNINGSFÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 30 § MB OM RÄTTEN ATT FÄRDAS OCH VISTAS INOM NATURRESERVATET SAMT OM ORDNINGEN I ÖVRIGT INOM NATURRESERVATET

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller liggande eller stående döda träd eller buskar
2. elda med annat än medhavd ved
3. plocka eller samla in mossor, lavar eller svampar, med undantag för insamling av enstaka exemplar för den artbestämning som inte låter sig göras i fält. Matsvamp för husbehov får plockas. Föreskriften gäller inte vid vetenskaplig undersökning eller motsvarande som beviljats tillstånd enligt C7.
4. samla in ryggradslösa djur med fällor som dödar. Föreskriften gäller inte vid vetenskaplig undersökning som beviljats tillstånd enligt C7.
5. gräva upp växter
6. varaktigt sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning

Inom naturreservatet är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

7. utföra vetenskaplig undersökning

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan.

Upplysning

Länsstyrelsen vill påminna om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller eller kan komma att gälla för området.

Uppgifter om naturreservatet

Administrativa data

Namn	Kungshult
NVR-id	
Areal	17,2 hektar (ha) varav vatten 0 ha
Beslut om Natura 2000	Nej
Kommun	Tranås
Socken	Säby
Lägesbeskrivning	Ca 6 km nordväst om Tranås
Fastigheter	Del av Kungshult 1:5 och 6:1 Nyttjanderätter och servitut redovisas i sakägarförteckningen, bilaga 3
Fastighetsägarkategori	Svenska kyrkan
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Beskrivning av området

Området utgörs av äldre barrblandskog med tall som det vanligaste trädslaget. Lövinslag förekommer av främst björk men också al, asp, ek, oxel, rönn, lönn och sälg. Lövträden är mestadels unga eller medelålders. Terrängen är kuperad och blockig och det finns inslag av blötare partier. En lite större sumpskog dominerad av tall och björk finns i nordöstra delen av området. I barrblandskogen i hela området finns spridda gamla och grova tallar och granar över 150 år. Senvuxna granar förekommer också. Mycket död ved finns, främst av gran, både liggande och stående.

Ett par sedan länge övergivna stenröjda mindre åkrar finns inom området och det är där den största lövföryngringen av framförallt asp finns.

Arter som förekommer är bland annat tall- och ullticka, skuggblåslav, linnéa, långflikmossa och rikliga mängder med knärot.

Strax öster om området i söder finns en kromslamsdeponi. Själva deponin är belägen utanför reservatet men föroreningar därifrån kan finnas inom reservatet.

I nordöstra delen av naturreservatet finns ett täktillstånd. Enligt tillståndet ska ytan användas som skyddszon och brytning av berg är inte aktuellt.

Beskrivning av ärendet

Linköpings stift blev uppmärksammat av Skogsstyrelsen om de höga naturvärdena som området hyser under sommaren 2021. Sommaren 2023

besökte Länsstyrelsen området och ett förslag på avgränsning togs fram och kommunicerades med stiftet. Samråd har skett med Skogsstyrelsen och Tranås kommun framförallt gällande det täkttillstånd som berör området och områdesbestämmelser.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen arbetar med genomförandet av miljömålen som beslutats av riksdagen. Naturreservatsbildningen av Kungshult bidrar till att miljökvalitetsmålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt och djurliv”, kan uppfyllas.

Kungshult bedöms ha högt naturvärde på beståndsnivå, vilket innebär att stora delar av skogen är av naturskogskaraktär med död ved och inslag av lövträd. I området finns även flera signalarter och rödlistade arter som knärot, ullticka, talticka, vedtrappmossa och långfliksmossa. Inom naturreservatets centrala delar finns en registrerad nyckelbiotop. Enligt länets strategi för formellt skydd av skog ligger Kungshult i Holavedens värdetrakt för triviallövskog där bla skogstypen lövrik barrskog är prioriterad. Kungshult bedöms ha goda möjligheter att bevara biologisk mångfald på lång sikt.

Naturreservatsbildningen i Kungshult prioriteras i enlighet med den strategi som finns vid urval av skogsområden för långsiktigt skydd i Jönköpings län (Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län, 2020, Länsstyrelsen i Jönköpings län och Skogsstyrelsen).

Länsstyrelsen bedömer att områdets höga naturvärden motiverar ett skydd mot skogsbruk, uttransport av död ved och exploatering. För att bevara områdets naturvärden är området i behov av en anpassad skötsel som röjning och ringbarkning av gran och försiktigt luckhuggning. Området ska därför skyddas som naturreservat.

Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att bevara och utveckla naturskogsartad barrblandskog och sumpskog. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållnings-bestämmelserna i 3 (och 4 kap.) MB och med den för området gällande översiktsplanen, samt med de för området gällande områdesbestämmelserna 7 kap. 8 § MB.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade

kostnadmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan med bilagor
3. Sakägarförteckning